

Tiedote 30.4.2025

Lakimuutokset voimaan elokuussa: kouluille yhtenäiset säännöt puhelinten käyttöön

Ajankohtaista

Perusopetus

Digitaalisuus

Lainsäädäntö

Perusopetuslakiin tehdyt muutokset puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käytön rajoittamisesta tulevat voimaan 1.8.2025. Lakimuutokset yhtenäistävät perusopetuksen koulujen sääntöjä laitteiden käytöstä oppitunneilla. Opetushallitus suosittelee rajoituksia myös muun koulupäivän ajaksi.

Kuva: Niina Rodionoff

Eduskunta on 29.4.2025 hyväksynyt puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppituntien aikana koskevat lakimuutokset. Laki vaatii vielä presidentin vahvistamisen. Uudistunut perusopetuslaki tulee voimaan 1.8.2025.

Ensi lukuvuodesta alkaen perusopetuksen oppilaat eivät saa käyttää puhelinta, tablettia, kannettavaa tietokonetta, kuulokkeita, kellopuhelinta tai älykelloa koulun oppitunneilla muuten kuin oppimiseen opettajan antamalla luvalla. Mobiililaitetta voi käyttää opettajan tai rehtorin luvalla myös oppimisen apuvälineenä tai terveydellisistä syistä, esimerkiksi diabeetikot verensokerin seurantaan.

Koulun järjestyssäännöissä on voitu kieltää puhelimen ja muiden mobiililaitteiden käyttö oppituntien aikana jo ennen lakiuudistustakin: laki kuitenkin yhtenäistää säännöt kaikissa kouluissa.

Järjestyssääntöihin määräys laitteiden käytöstä ja säilytyksestä

Aikaisemmasta poiketen järjestyssäännöissä täytyy jatkossa määrätä myös siitä, missä oppilaan mobiililaitteet säilytetään oppituntien aikana, sekä laitteiden käytöstä ja säilytyksestä muuna kouluaikana, kuten välitunneilla, luokasta toiseen siirryttäessä tai ruokailussa.

Laitteiden säilytyspaikkana voi olla esimerkiksi puhelinparkki, oppilaan reppu tai hänen lukollinen kaappinsa.

Myös jatkossa digitaaliset laitteet ja palvelut ovat osa perusteiden mukaista oppimisympäristöä kaikissa oppiaineissa. Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan opettaja vastaa digitaalisten laitteiden pedagogisesti tavoitteellisesta ja tarkoituksenmukaisesta käytöstä. Opettaja siis päättää, milloin ja miten laitteita oppitunneilla käytetään. Oppitunneilla käytetään koulun laitteita eli lähtökohtaisesti esimerkiksi oppilaan omaa puhelinta ei tehtävien teossa tarvita.

Opetushallitus suosittelee puhelimen käytön rajoittamista lakia laajemmin

Opetushallituksessa suosittelemme, että koulut rajoittaisivat järjestyssäännöissään oppilaiden puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä oppituntien lisäksi myös opetuksettomana aikana.

Suosituksemme on, että laitteiden käyttöä rajoitetaan tai niiden käyttö kielletään kokonaan esimerkiksi välitunneilla sekä siirtymisten aikana. Ruokailun osalta suosittelemme kieltämään laitteiden käytön kokonaan. Opetuksen järjestäjät päättävät näistä kysymyksistä laatiessaan järjestyssääntöjään. Suositus koskee myös esiopetusta ja sitä täydentävää varhaiskasvatusta.

Lisäksi suosittelemme, että lasten puhelimet pysyvät esimerkiksi repuissa myös aamu- ja iltapäivätoiminnan, kerhojen ja Harrastamisen Suomen malliin liittyvän toiminnan aikana. Puhelinta saisi käyttää vain henkilöstön luvalla. Tästä määrätään toiminnan järjestäjien omissa säännöissä.

– Lakimuutosten tavoitteena on, että puhelimen häiritsevää käyttöä rajoittavat järjestyssäännöt tuovat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät oppilaiden oppimista ja siihen keskittymistä. Rajoitusten ulottaminen koko koulupäivän ja myös sen jälkeisen toiminnan ajaksi vapauttaa aikaa muulle aktiivisemmalle tekemiselle. Se voi osaltaan tukea oppilaiden innostumista liikunnallisesta elämäntavasta. Myös esimerkiksi hyvien ruokailutapojen ja tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelulle kasvokkain vapautuu aikaa, sanoo yksikön päällikkö, juristi **Laura Francke**.

Järjestyssäännöt täytyy päivittää lain voimaan tuloon mennessä

Perusopetuksen koulujen täytyy päivittää järjestyssääntönsä muutosten mukaisiksi lain voimaan tuloon mennessä: tämä täytyy tehdä yhdessä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Paikallisia opetussuunnitelmia ei kuitenkaan tarvitse päivittää.

Opetushallitus on julkaissut verkkosivuillaan päivitetty versiot järjestyssääntöohjeesta ja mobiililaitteoppaasta. Koulujen tukimateriaaleihin sisältyvät myös usein kysytyt kysymykset sekä huoneentaulu vanhemmille viestimiseen. Avaamme lakiuudistuksen sisältöä ja vaikutuksia järjestyssääntöihin myös 6.5.2025 kouluille järjestettävällä webinaarilla.

Myös lukiot ja ammatilliset oppilaitokset voivat rajoittaa puhelimen käyttöä järjestyssäännöissään

Lukiokoulutusta ja ammatillista koulutusta koskevassa lainsäädännössä ei ole säännöksiä puhelinten ja mobiililaitteiden kiellosta, käytöstä tai säilytyksestä.

Oppilaitokset voivat kuitenkin järjestyssäännöissään määrätä, että puhelinten tai muiden mobiililaitteiden häiritsevä käyttö opetuksen aikana on kiellettyä ja että omat laitteet on pidettävä häiriöttömässä tilassa esimerkiksi repussa. Laitteiden käyttöä välitunneilla ja muuna opetuksen ulkopuolelle jäävänä aikana voidaan rajoittaa, mutta ei kieltää kokonaan.